

Tillsynsrapport

Regelbunden tillsyn
Pyslingen förskolor och skolor AB
2024

Noblaskolan Breviks förskola

Tillsynen genomfördes under perioden februari till maj 2024

Barn- och
utbildningsförvaltningen
D.nr 2024/BUN 0135

tyresö kommun

Sammanfattning Noblaskolan Breviks förskola

Delar i utbildningen som håller god kvalitet

Förskolans arbete med normer och värden/värdegrund håller en god kvalitet.

Förskolans arbete med omsorg, utveckling och lärande håller en god kvalitet.

Förskolans arbete med barns delaktighet och inflytande håller en god kvalitet.

Delar i utbildningen som behöver utvecklas

Förskollärarens ansvar för undervisningen på Noblaskolan Breviks förskola bör förtydligas. Rektor behöver skapa förutsättningar för förskollärarna att bedriva undervisning.

Förskolans lärmiljö inomhus och utomhus behöver utvecklas.

Förskolan behöver skapa former för sitt systematiska kvalitetsarbete där de olika faserna planera, genomföra, följa upp och analysera tydliggörs och dokumenteras.

Brister i utbildningen som ska åtgärdas

Huvudmannen ska dokumentera lokala riktlinjer, som beskriver hur Noblaskolan Breviks förskola arbetar mot de nationella målen i skollagen och andra författningar (Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, dnr 2023/BUN 0147)

Huvudmannen ska förtydliga informationen till vårdnadshavarnas om rätten till omsorg för sitt barn inom Tyresö kommuns ramtider 06.30-18.30, även under semestertider. Vårdnadshavarnas rätt till omsorg bör framgå i förskolans lokala riktlinjer. (8 kap. 18 § skollagen; Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, dnr 2023/BUN 0147)

Huvudmannen ska förtydliga informationen om urvalsreglerna för en plats på förskolan. Urvalsreglerna bör framgå i förskolans lokala riktlinjer. (8 kap. 19 § skollagen; Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, dnr 2023/BUN 0147)

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Utbildningens förutsättningar	5
2.1	Allmänt om Noblaskolan Breviks förskola.....	5
2.2	Organisation.....	6
2.3	Nyckeltal.....	6
2.4	Förskollärarens ansvar i undervisningen.....	7
2.5	Rektorns ansvar.....	8
2.6	Uppföljning av årlig kvalitetsdeklaration.....	8
2.7	Bedömning – Utbildningens förutsättningar”.....	10
3	Utbildning och undervisning	10
3.1	Normer och värden.....	10
3.2	Bedömning – Normer och värden.....	11
3.3	Omsorg, utveckling och lärande.....	11
3.4	Bedömning – Omsorg, utveckling och lärande.....	14
3.5	Barns delaktighet och inflytande.....	14
3.6	Bedömning – Barns delaktighet och inflytande.....	14
4	Uppföljning, utvärdering och utveckling	14
4.1	Huvudmannanivå.....	15
4.2	Enhetsnivå.....	15
4.3	Kompetensutveckling.....	17
4.4	Bedömning – Uppföljning, utvärdering och utveckling.....	17
5	Referenser	18

1 Bakgrund

Kommunen har enligt 26 kap. 4 § skollagen tillsynsansvar för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 5 § skollagen. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Regelbunden tillsyn genomförs vart fjärde år. Barn- och utbildningsförvaltningen avgör om åtgärder behöver vidtas. Barn- och utbildningsnämnden tar beslut. Tillsynsrapporten publiceras på www.tyreso.se.

Syftet med tillsynen

Syftet med tillsynen är att ge en nulägesbeskrivning av hur förskolan arbetar för att uppnå målen för utbildningen och undervisningen, att granska om utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i förskolans styrdokument samt att bidra till ökad kvalitet genom råd och vägledning.

Nationella styrdokument

FN:s konvention om barnets rättigheter (2018:1197) – barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter

Skollagen (2010:800) – innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform

Läroplan för förskolan (Lpfö18) – beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för förskolans arbete

Definitioner

Undervisning – processer som vid lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

Utbildning – Verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt skollagen inom vilken barn deltar i undervisning och andra aktiviteter.

1 kap. 3§ skollagen

Metod och bedömning

Bedömningen vid tillsynen utgår från skollagens kapitel 1-4 och 8 samt förskolans läroplan, Lpfö18. Beskrivningen och bedömningen baseras på dokumentgranskning, observationer, intervju med rektor och förskollärare, och en enkät som besvarats av pedagoger och vårdnadshavare på förskolan. Förskolans rektor har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

2 Utbildningens förutsättningar

2.1 Allmänt om Noblaskolan Breviks förskola.

Noblaskolan Breviks förskola ligger på Brevikshalvön i östra Tyresö. Förskolan är integrerad i Noblaskolan Brevik som är en F-6-skola. Skolans och förskolans pedagogiska inriktning är retorik, problemlösning och läsning.

Huvudman	Pysslingen förskolor och skolor AB
	Org.nr 556035–4309
	Pysslingen förskolor och skolor AB är en del av Academediakoncernen
Skolchef	Katja Brandt Persson
Rektor	Roger Nyström
Öppettider 8 kap. 3–7 §§ skollagen	06.30-17.30 Informationen till vårdnadshavarna om rätt till omsorg för sitt barn under Tyresö kommuns ramtider 06.30-18.30 behöver förtydligas. Huvudmannen erbjuder alternativ omsorg på närliggande förskola eller annan förskola i koncernen, när förskolorna stänger för exempelvis planeringsdagar eller sommarsemestrar.
Klagomålshantering 4 kap. 8 § skollagen	Rutiner för klagomålshantering finns på huvudmannens webbsida.
Särskilt stöd 8 kap. 9 § skollagen	Huvudmannen har skriftliga rutiner för arbetet med barn i behov av särskilt stöd.
Modersmål 8 kap. 10§ skollagen	Huvudmannen har en skriftlig plan för mottagande av barn med annat modersmål än svenska. Förskolan strävar efter att modersmålsstödet ska vara en integrerad del av den vardagliga verksamheten och planen beskriver bland annat olika aktiviteter som kan bidra till att stärka barnens kulturella identitet.
Belastningsregister 2 kap. 31–32 § skollagen	Förskolan har uppvisat dokumentation av att belastningsregister har visats vid anställning
Förskollärlärolegitimationer 2 kap. 13 § skollagen	Förskolan har uppvisat förskollärlärolegitimation för båda förskollärarna.
Senaste tillsyn	Den senaste tillsynen av förskolan genomfördes i maj månad 2015. Tillsynen följdes upp i oktober 2016. Därefter har förskolan granskats i de temagranskningar och kvalitetsdeklarationer som barn- och utbildningsförvaltningen årligen genomför för de fristående förskolorna.

2.2 Organisation

Personal	
Rektor	0,25 heltidstjänster på förskolan 0,75 heltidstjänster på grundskolan
Förskollärare	2,0 heltidstjänster
Barnskötare	9,75 heltidstjänster
Övriga resurser, delas med skolan	Köksmästare, kock, köksbiträde, intendent, vaktmästare, verksamhetsutvecklare på huvudmannanivå

Barngruppernas sammansättning och storlek			
Avdelning	Ålder	Antal barn	Antal pedagoger
B1-B2	1-2 år	15	3
B3	3 år	16	3
B4	4 år	20	3
B5	5 år	22	3
<i>Totalt</i>		73	12

2.3 Nyckeltal

	Noblaskolan Breviks förskola (2024)	Samtliga förskolor i Tyresö (2022)	Samtliga förskolor i Sverige (2022)
Antal barn på förskolan	73	-	
Antal pedagoger ¹ på förskolan	12	-	
Antal heltidstjänster ²	11,75	-	
Antal heltidstjänster med förskollärlärolegitimation	2,0	-	
Andel heltidstjänster med förskollärlärolegitimation i procent	17 %	32 %	41 %
Personaltäthet, antal barn per heltidstjänst	6,2	5,2	5,1
Personaltäthet, antal barn per heltidstjänst med förskollärlärolegitimation	36,5	16,2	12,4

Barn- och utbildningsförvaltningens statistik baseras på det faktiska antalet barn inskrivna på förskolan och antalet faktiska heltidstjänster vid tillsynen. Statistiken för samtliga förskolor i Tyresö (kommunala och enskilda) samt i riket totalt är insamlad av SCB på uppdrag av Skolverket (2022).

¹ Leg. förskollärare, barnskötare och annan pedagogisk personal

² I antalet heltidstjänster har antalet anställda som arbetar med barn (exklusive städ- och kökspersonal) räknats om till heltidstjänster med hjälp av tjänstgöringsgraden.

2.4 Förskollärarens ansvar i undervisningen

Enligt 2 kap. 13 § skollagen får endast legitimerade förskollärare bedriva undervisning. Legitimerad förskollärare ansvarar enligt Lpfö18 för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande³. Förskollärarnas ansvar specificeras i läroplanens riktlinjer samt i avsnitt 2.7. Rektorn har ett särskilt ansvar för att förskollärare ges förutsättningar att ansvara för undervisningen⁴.

Vid tiden för tillsynen hade förskolan två legitimerade förskollärare, varav en var föräldraledig. Rektorn och pedagogerna berättade att ytterligare två legitimerade förskollärare har anställts och att det från och med hösten 2024 kommer att finnas en legitimerad förskollärare i varje arbetslag.

Förskollärarna och arbetslagsansvarig barnskötare berättade vid intervjun att arbetslagsansvaret bland annat innebär att se till att arbetslaget ”drar åt samma håll”, att läroplanen följs och att förmedla information till och från rektor. De intervjuade pedagogerna anser inte att det är någon skillnad på förskollärares och övriga pedagogers arbete. Förskollärarna och arbetslagsansvariga barnskötare planerar undervisningen, dokumenterar aktiviteterna och beskriver hur de kan kopplas till läroplanen. Övriga pedagoger kan komma med förslag på aktiviteter.

En av förskollärarna är enhetsansvarig och har ansvar för att vara en brygga mellan skolledning och förskola. Enhetsansvarig förskollärare ska enligt skolans dokument sitta med i skolans ledningsgrupp men hen gör inte det utan har istället egna möten med rektor. Hen förklarar detta med att hen kom tillbaka från föräldraledighet i januari 2024 och är ny som enhetsansvarig. Hen är också arbetslagsansvarig och har därför velat vänta med att ta plats i ledningsgruppen. De övriga pedagogerna upplever enhetsansvarig vara ett bra stöd.

Pedagogerna på förskolan får inte systematisk pedagogisk ledning av rektor, men han finns som stöd om pedagogerna efterfrågar det. Pedagogerna kan vid behov få handledning av specialpedagog, kurator eller av en förskollärare som arbetar i skolans förskoleklass.

³ Läroplan för förskolan, Lpfö18, sid 3

⁴ Läroplan för förskolan, Lpfö18, sid 15

2.5 Rektorns ansvar

Rektor för Noblaskolan Brevik är också rektor för förskolan på 25 procent sedan 2022. Han avslutar sin 3-åriga rektorsutbildning under våren 2024. Han har arbetat deltid som biträdande rektor på skolan sedan 2020. Innan dess arbetade han som klasslärare.

Rektorn berättade att han ibland besöker förskolans verksamhet. Pedagogerna berättade att de upplever att han är en närvarande chef även om han inte alltid är fysiskt närvarande i förskolans lokaler. Enhetsansvarig förmedlar frågor som uppstår på förskolan till rektorn.

Rektor är inte med på arbetslagsplaneringarna. Han tar inte kontinuerligt del av dokumentationen från pedagogernas möten.

Vid samtal med rektorn framgår att han har förståelse för och insikt i en rektors ansvar, men att han saknar erfarenhet och kunskap att ansvara för utbildning och undervisning inom förskolan och förlitar sig på förskolläraernas utbildning och kompetens.

2.6 Uppföljning av årlig kvalitetsdeklaration

För att säkerställa att enskilda huvudmän som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven om insikt och lämplighet⁵ genomför barn- och utbildningsförvaltningen årligen tillsyn genom en skriftlig kvalitetsdeklaration. Den senaste årliga kvalitetsdeklarationen lämnades in i november 2023. Inom ramen för den regelbundna tillsynen görs en uppföljning inom utvalda områden i kvalitetsdeklarationen.

Lokala riktlinjer för förskolan

Enligt Tyresö kommuns riktlinjer för godkännande av enskild huvudman för fristående förskola⁶ ska varje huvudman ha dokumenterade riktlinjer som utförligt beskriver hur huvudmannen arbetar för att fullgöra skollagens och läroplanens krav på verksamheten. Noblaskolan Breviks förskola har inga lokala riktlinjer. En viss del av informationen som bör finnas med i de lokala riktlinjerna finns i förskolans och skolans dokument ”Information om Noblaskolan Brevik” som skickas till vårdnadshavarna i samband med varje läsårsstart.

⁵ 26 kap. 4 § punkt 3 skollagen

⁶ Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg i Tyresö kommun (2023)

Förskola och hem

Vårdnadshavarna gör delaktiga i verksamheten på olika sätt:

- Förskolan erbjuder vårdnadshavarna utvecklingssamtal för sitt/sina barn en gång per år⁷.
- Enligt 4 kap. 13 § skollagen ska det vid varje förskole- och skolenhet finnas ett forum för samråd. På Breviks skola genomförs detta genom ett skolråd där två vårdnadshavare från varje förskolegrupp och skolklass deltar tillsammans med rektor och lärar- och förskollärrarrepresentanter. Skolrådet möts 2–3 gånger per termin.
- Förskolans huvudman genomför en vårdnadshavarenkät en gång per år.
- Rektor och avdelningarna skickar månadsbrev till vårdnadshavarna
- Loggböcker i hallarna, med syfte att visa bilder från veckan som gått.
- Pedagogerna kommunicerar med vårdnadshavarna via mejl och SMS.
- Förskolan bjuder in vårdnadshavarna till vårkonsert, lucia och andra evenemang där barnen deltar aktivt. Vissa av evenemangen sker tillsammans med grundskolan.

Rektorn och pedagogerna berättade att de har önskemål om att få tillgång till en digital app där de enklare kan informera och kommunicera med vårdnadshavarna.

Urval

Huvudmannen anger i den årliga kvalitetsdeklarationen för 2023 att förskolan tillämpar samma urvalsregler som Tyresö kommun: 1, Förtur för barn i behov av särskilt stöd; 2, syskonförtur; 3, bytesförtur (barn i kö med befintlig placering med önskan om byte av enhet); 4, barn utan placering (nyplacering för barn som inte har en befintlig placering.); 5, barn folkbokförda i annan kommun. Urvalsreglerna bör framgå i förskolans lokala riktlinjer.

Övergång och samverkan

Huvudman och rektor anger att det finns fungerande rutiner för övergång och samverkan mellan förskola och skola. Flertalet av barnen på Noblaskolan Breviks förskola blir elever i Noblaskolans Breviks grundskola. Barnen i femårsgruppen på förskolan tränar till exempel på att äta i skolans matsal. Förskolan genomför överlämningsamtal mellan förskola och skola för barn i behov av särskilt stöd.

⁷ 8 kap. 11 § skollagen

2.7 Bedömning – Utbildningens förutsättningar

Förskolläraernas ansvar för undervisningen på Noblaskolan Breviks förskola bör förtydligas. Rektor behöver skapa förutsättningar för förskollärarna att bedriva undervisning.

Huvudmannen ska dokumentera lokala riktlinjer, som beskriver hur Noblaskolan Breviks förskola arbetar mot de nationella målen i skollagen och andra författningar

Huvudmannen ska förtydliga informationen till vårdnadshavarnas om rätten till omsorg för sitt barn inom Tyresö kommuns ramtider 06.30-18.30, även under semestertider. Vårdnadshavarnas rätt till omsorg bör framgå i förskolans lokala riktlinjer.

Huvudmannen ska förtydliga informationen om urvalsreglerna för en plats på förskolan. Urvalsreglerna bör framgå i förskolans lokala riktlinjer.

3 Utbildning och undervisning

3.1 Normer och värden

Pedagogerna på förskolan berättade både i intervjun och ute på avdelningarna att de har ett gemensamt tänk när det gäller arbetet med värdegrunden och att detta genomsyrar den dagliga verksamheten. Detta bekräftas i den enkät som pedagogerna har fått svara på. En av frågorna i enkäten var ”Förskolans värdegrund är gemensam och förankrad hos alla personalen”. 90 procent svarade ”Stämmer mycket bra” och 10 procent svarade ”Stämmer ganska bra”. En del i detta arbete är att ha tydliga dagliga rutiner för exempelvis förflyttningar inom- och utomhus. Tydliga rutiner skapar enligt pedagogerna lugna och trygga barn och förebygger konflikter bland barnen. Vid observationstillfällena rådde lugn och harmonisk stämning ute på avdelningarna och i de olika aktiviteterna.

Pedagogerna berättade att de samtalar mycket med barnen om hur man är mot varandra, hur man vill bli bemött och tänka på hur man uttrycker sig. Under tillsynsperioden hade både skolan och förskolan en gemensam studie- och planeringsdag. En av programpunkterna var att reflektera kring arbetet med värdegrunden där olika begrepp lyftes fram. ”Jag är snäll” är ett begrepp som både skolan och förskolan har arbetat med under en längre tid. Reflektion kring detta begrepp handlade om att analysera vad begreppet egentligen står för i det dagliga arbetet.

I rektors uppföljning av verksamheten görs en skattning av arbetet med normer och värden. Om skattningen visar på förbättringsmöjligheter så dokumenteras detta och en handlingsplan upprättas.

Förskolans arbete med jämställdhet

Förskollärare har enligt Lpfö18 ansvar för att aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet. Hela arbetslaget ska medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet. Enligt Skolinspektionen⁸ innebär det bland annat att konsekvent inkludera ett medvetet genusperspektiv vid genomförande av aktiviteter och planering av miljö och material och i samtal om förhållningssätt. Förskolans rektor ska enligt Lpfö18 inkludera arbetet med jämställdhet i det systematiska kvalitetsarbetet och i sitt pedagogiska ledarskap⁹.

När det gäller arbetet med jämställdhet så berättade rektor att pedagogerna är medvetna om att inte behandla pojkar och flickor olika eller att tilltala dem på olika könsstereotypa sätt. Förskolan har könsneutrala toaletter och i idrottshallen erbjuds aktiviteter som alla kan delta på. Barnen uppmuntras att klä sig efter eget tycke och smak.

3.2 Bedömning – Normer och värden

Förskolans arbete med normer och värden/värdegrund håller en god kvalitet.

3.3 Omsorg, utveckling och lärande

Förskolans undervisning utgår från en grovplanering samt från en så kallad tidslinje. Tidslinjen är ett slags årshjul som visar vilket område undervisningen ska inriktas på under en viss månad, till exempel språk i mars och skapande i april. På tidslinjen finns också markerat under vilka månader förskolans traditioner uppmärksammas, till exempel skräpplockardagen, förskolans dag och förskolejoggen. Undervisningen organiseras sedan utifrån dags- och veckoscheman där olika typer av aktiviteter planeras in.

Av Noblaskolan Breviks profilområden läsande skola, retorik och problemlösning är läsande skola det område som tydligast syns i undervisningen på förskolan. Samtliga avdelningar arbetar med bokväskor, där barnen turas om att ta med en bok hemifrån som gruppen läser på förskolan.

Under 2024 arbetar hela förskolan och skolan med tema Astrid Lindgren och många undervisningstillfällen inriktas mot detta arbete. Vid observationerna hade B4 och B5 en gemensam sångsamling då de sjöng sånger från Astrid Lindgrens filmer, som ska framföras på skolans och förskolans vårkonsert. B3 tittade under påsklovet på kortfilmer med Astrid Lindgren-berättelser. På B1-B2 får barnen ta med en Pippi-docka hem under en tid och tillsammans med sina vårdnadshavare skriva ned i en bok vad Pippi (och barnet) varit med om.

⁸ Förskolans arbete med jämställdhet, Skolinspektionen (2017)

⁹ Läroplan för förskolan, Lpfö18, sid. 19

B1-B2 hade vid tiden för tillsynen ett bondgårdstema, där gruppen fokuserar på ett bondgårdsdjur i veckan. Under temaarbetet gör gruppen aktiviteter och sjunger sånger kopplat till respektive djur. Under veckan då de arbetade med grisen fick barnen måla trycken som tillverkats av ägg-kartonger. Det finns också en bondgård och bondgårdsdjur tillgängligt i lärmiljön.

Vid observationstillfällena deltog barnen i olika samlingar där varje barn blev sedd och hörd. Även frånvarande barn uppmärksammades där pedagogerna frågade barnen om namnen på de barn som inte var närvarande. Vid samlingarna för pedagogerna en lärande dialog med barnen om bland annat aktuell veckodag, månad och årstid samt om vädret. Barnen fick komma till tals i turordning.

Vid ett tillfälle fick barnen på en avdelning besök av några elever från skolan. Eleverna stod inför sin så kallade ”guldutmaning” i retorik. Uppgiften var att varje elev enskilt skulle tala inför barngruppen och ställa frågor till barnen. Besöket var mycket uppskattat av barnen. Förskolan och skolan kallar denna samverkan för fadderverksamhet och pågår vid några enskilda tillfällen under läsåret.

Observationerna visade på lugn och harmoni i såväl samlingar som i enskilda och gruppaktiviteter. Barnen har god kännedom om förskolans rutiner vid exempelvis övergångar mellan aktiviteter och vid fasta aktiviteter, vilket kan bidra till ett lugn i grupperna.

Förskolans lärmiljö – inomhus

Breviks skola har en huvudbyggnad med flyglar. Förskolan ligger i en av dessa flyglar. Förskolan har två entréer från gården med hallar och toaletter i anslutning. Varje entré och hall delas av två avdelningar. Tvärsigenom förskolans flygel går en korridor och avdelningarna har tillgång till rum på bägge sidor av korridoren.

På förskolan finns två matsalar, där B3 och B4 äter lunch. B1-B2 äter lunch i ett mindre rum där det finns möjlighet att skärma av från korridoren och B5 äter lunch i skolans matsal i huvudbyggnaden. I anslutning till förskolans matsalar finns soffor, lekutrymme och toaletter.

Varje avdelning har tillgång till ett större och flera mindre rum. På avdelningarna för de yngsta barnen används ett av rummen till skötrum.

Övervägande del av lek- och lärmaterialet på Breviks förskola är kodat. Kodat material knyter ofta an till barnens erfarenheter och signalerar vad barnen förväntas göra med det. Okodat material, till exempel naturmaterial eller återvinningsmaterial, kan skapa ökade möjligheter för utforskande men ställer högre krav på barnens fantasi- och föreställningsförmåga och ordförråd.

Lek- och lärandematerialet på avdelningarna för yngre och äldre barn är i stora delar lika. Det finns viss progression i materialet, till exempel är materialet i köksvrån för de yngsta barnen i plast, medan materialet i köksvrån för de äldsta barnen är i porslin och metall.

Hyllor för lek- och lärandematerial

Lärmiljöerna är avdelade i hörnor med olika material med hjälp av hyllor. Hyllornas höjd kan begränsa möjligheten till samspel och gemensam lek, eftersom många av barnen inte kan se över hyllorna. En av förskollärarna berättade att nya lägre hyllor ska köpas in.

Det är begränsat med material i lärmiljöerna och ett flertal hyllor är tomma.

Det är synligt i lärmiljön att en av skolans och förskolans pedagogiska profiler är "Läsande skola". Det finns gott om litteratur och platser för läsning, både inne på avdelningarna och i de gemensamma utrymmena. I skolans huvudbyggnad finns ett tillgängligt bibliotek. Förskolan har tillgång till skolans idrottshall, främst under de veckor skolan har lov.

Utomhus

Mellan skolans flyglar finns mindre gårdar. Förskolan har tillgång till en sådan inhägnad gård med asfalt och konstgräs. Gården har några fasta lekinstallationer: gungor, klätterställning och sandlåda med skydd mot solens strålar. Det finns lådor som används till odling och sittplatser för måltider eller lek utomhus. På gården finns en låda och ett förråd med lekmaterial. Förskolan har också möjlighet att nyttja en gemensam större gård med gräs. Av säkerhetsskäl nyttjas den främst under skolans lov, eftersom det då är färre barn där. Rektorn och pedagogerna berättade att de länge upplevt att miljön på förskolans gård är undermålig och inte inbjudande. Vårdnadshavarna lyfter frågan i den enkät som sändes ut i samband med tillsynen. Klätterställningen är sliten och gungorna saknar inhägnad. Eftersom förskolan hyr fastigheten av kommunen har huvudmannen inte haft möjlighet att åtgärda miljön. Förskolan har nu fått löfte av kommunen om ny klätterställning och ett lekhus.

Klätterställning och gungor på förskolans gård

3.4 Bedömning – Omsorg, utveckling och lärande

Förskolans arbete med omsorg, utveckling och lärande håller en god kvalitet.

Förskolans lärmiljö inomhus och utomhus behöver utvecklas.

3.5 Barns delaktighet och inflytande

Alla barn på förskolan har en egen portfoliopärm. Portfolio är en metod för att dokumentera de enskilda barnens utveckling och lärande. I pärmen finns bilder på barnet vid olika undervisningstillfällen och alster som barnet gjort.

Portfolion finns med vid utvecklingsamtal. Det finns också möjlighet för barnen att vid önskemål titta i portfoliopärmarna. Det varierar på avdelningarna hur tillgängliga pärmarna är.

Viss dokumentation sätts upp på väggarna i avdelningarnas rum eller i korridoren. Merparten av dokumentationen sitter högt upp. Pedagogerna berättade att de ibland reflekterar över undervisningens innehåll tillsammans med barnen. Förskolan har inte gjort något gemensamt ställningstagande kring hur reflektionen tillsammans med barnen ska genomföras.

Flera av avdelningarna arbetar med så kallade aktivitetstavlor i inomhusmiljön. Metoden innebär att barnen vid övergångar, till exempel efter utomhusvistelse eller samling, väljer en lekhörna i inomhusmiljön genom att markera detta med sitt foto på aktivitetstavlan. I varje lekhörna kan ett max antal barn vistas. En pedagog berättade att det är en metod som skapar lugn och ger barnen ökade möjligheter att stanna längre i de valda aktiviteterna. Barnen väljer själva när de vill byta aktivitet. Pedagogen berättade att metoden också bidrar till att det skapas olika lekgrupper under en dag. Metoden kan bidra till att ge barnen möjlighet att vara delaktiga och ha ett inflytande över sin dag, utifrån sin egen förmåga.

3.6 Bedömning – Barns delaktighet och inflytande

Förskolans arbete med barns delaktighet och inflytande håller en god kvalitet.

4 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Varje huvudman inom skolväsendet ska systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen ska genomföras även på förskoleenhetsnivå. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras¹⁰. För att dokumentationen ska kunna bli en del av det systematiska kvalitetsarbetet behöver den analyseras. Analysen ska utgå från dokumentationen.

¹⁰ 4 kap. 3,4 och 6 § skollagen

Utgångspunkten för analysarbetet är förskolans uppdrag och de nationella målen. Analysen består av tre olika faser: jämföra, tolka och förklara samt problematisera och kritiskt granska¹¹. I Lpfö18 framgår att förskollärare ska ansvara för att dokumentation, uppföljning, utvärdering och analys omfattar hur läroplansmålen integreras med varandra och bildar en helhet i utbildningen.¹²

4.1 Huvudmannanivå

Det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå följer koncernen Academedias modell och utgår från ett årshjul. För att följa upp resultaten genomför huvudmannen årligen tre resultatuppföljningar. Förskolan gör en vårdnadshavarenkät, en medarbetarenkät och en trygghetskartläggning. Förskolan gör också bedömningar av måluppfyllelsen och de pedagogiska processerna vid två tillfällen under året. Vid bedömningarna av förskolans måluppfyllelse används självskattningsverktyget ”Uppföljning av läroplanens mål” (ULM). Rektor gjorde tidigare skattningen tillsammans med en förskollärare, som nu har slutat. Den förskollärare, enhetsansvarig, som kom tillbaka från föräldraledighet i januari i år har inte ännu deltagit i skattning av måluppfyllelse enligt ULM. Arbetslagen på förskolan är inte delaktiga vid självskattningen.

I slutet av läsåret gör förskolan en sammanfattning av årets kvalitetsarbete då samtliga resultat analyseras och identifierar utvecklingsområden som ska prioriteras under nästkommande läsår. Dessa presenteras i kvalitetsrapporter på huvudmanna- respektive enhetsnivå.

Huvudmannens mål för Noblaskolans integrerade förskolor under 2023/2024 handlar om förbättrad kvalitet och ökad likvärdighet när det gäller stimulerande lärmiljöer med särskilt fokus på att utveckla barns förmåga inom språk och kommunikation.

4.2 Enhetsnivå

I kvalitetsrapporten för 2022/2023 var ett av förskolans mål att skapa ett årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan, men ett sådant hade inte tagits fram vid tiden för tillsynen. Ett annat mål var att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på avdelningsnivå och arbetet med pedagogisk dokumentation, reflektion och analys. Det framgår inte i intervjuer och dokument hur detta utvecklingsarbete gick.

Förskolans mål för 2023/2024 är att fortsätta att utveckla arbetet med att dokumentera uppföljning, utvärdering och analys av förskolans måluppfyllelse,

¹¹ www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/dokumentation-i-forskolan

¹² Läroplan för förskolan, Lpfö18 sid 14.

att alla pedagoger ska förkovra sig inom pedagogisk kartläggning genom litteratur och att utveckla lärmiljöerna. Det framgår inte i intervjuer och dokument hur utvecklingsarbetet har framskridit.

Den enhetsansvariga förskolläraren berättade att arbetslagen gör en grovplanering för varje termin och följer upp denna planering under förskolemötena en gång i månaden.

Förskolan har tillgång till en webbplattform (Google Drive) där kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Syftet med att dokumentera på en gemensam webbplattform är att möjliggöra för varje medarbetare att följa och delta i arbetet. Enligt rektor ska pedagogerna dokumentera i plattformen när de har planerings- och reflektionsmöten. Rektor tar del av dokumentationen sporadiskt. Arbetslagen använder inte något särskilt underlag för uppföljning, utveckling och pedagogisk planering, enligt en av förskollärarna.

Den dokumentation som vi har tagit del av under tillsynen utgörs främst av bilder och läroplanscitat. Det framgår inte om dokumentationen utgör en del av underlaget vid uppföljning och planering av undervisningen.

I den enkät som genomfördes i samband med tillsynen ansåg 50 procent av pedagogerna att det saknas förutsättningar att planera, följa upp och utveckla undervisningen och utbildningen. 70 procent av pedagogerna anser ändå att de på förskolan regelbundet använder dokumentation och analyser för att utveckla utbildningen och undervisningen.

Pedagogerna berättade i intervjun att det inte finns något särskilt pedagogiskt forum. På veckomötet för avdelningsansvariga tas ibland pedagogiska frågor upp, men mest avhandlas praktiska frågor vid dessa möten. Forum för pedagogiska frågor utgörs av förskolemötet en gång i månaden då frågor kring undervisningen och utbildningen kan avhandlas arbetslagsvis eller i tvärgrupper samt på planeringsdagar som genomförs 2–3 gånger per läsår.

Det framgår inte hur barnen görs delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet.

Mötesstruktur för systematiskt kvalitetsarbete			
<i>Möte</i>	<i>Omfattning</i>	<i>Deltagare</i>	<i>Innehåll</i>
Utvecklingsdagar	3 dagar/år	rektor lärare, förskollärare, barnskötare	Innehåll utifrån från behov eller utifrån enhetens gemensamma mål

APT inkl. arbetslagsmöte och förskolemöte	1 gång/månad 4 timmar, inklusive måltid (16-20)	Rektor lärare förskollärare barnskötare	Mötet startas upp av rektor gemensamt för hela skolan. Därefter möte för förskolan samt arbetslagsplanering.
Veckomöte	1 gång/vecka 30 minuter	En pedagog från varje avdelning	Planering och organisation för veckan
Enskild planering	Ingen särskild avsatt tid.	Förskollärare Barnskötare	När behov av enskild planering eller förberedelser finns ser arbetslagen till att ordna för det under arbetstid.
Övrigt Rektor har möten med enhetsansvarig förskollärare vid behov.			

4.3 Kompetensutveckling

Förskolan har köpt in pedagogisk litteratur kring pedagogisk dokumentation och lärmiljöer. Pedagogerna deltar i digitala kollegiala nätverk för alla förskolor som är integrerade i en Noblaskola. Förskolan har tillgång till ett digitalt forum för kompetensutveckling i form av forskning och inspiration. Personal som saknat utbildning för arbete med barn har fått möjlighet att utbilda sig till barnskötare genom ett vuxenutbildningsföretag inom koncernen. Pedagoger har gått utbildning kring berättarglädje och läslust på Junibacken. 50 procent av pedagogerna angav i den enkät som de svarade på i samband med tillsynen att de inte får den kompetensutveckling som krävs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter professionellt.

4.4 Bedömning – Uppföljning, utvärdering och utveckling

Förskolan behöver skapa former för sitt systematiska kvalitetsarbete där de olika faserna planera, genomföra, följa upp och analysera tydliggörs och dokumenteras. Se vidare Skolverkets allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet¹³.

¹³ Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd (2015), sid 25

5 Referenser

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit del av följande dokument från förskolan

Beskrivning av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete
Kvalitetsrapport Noblaskolan (huvudmannanivå)
Kvalitetsrapport Noblaskolan Brevik (enhetsnivå)
Uppföljning av läroplanens mål, ULM
Observationsmall och trespaltsdokumentation (mallar)
Utvärdering av lärmiljön på avdelningarna
Utvärdering av verksamheten på en avdelning
Introduktionssamtal Noblaskolan Brevik förskola (mall)
Skolbrev från avdelningar
Rektorsbrev
Utvecklingssamtal (mall)
Handlingsplan för barn i behov av särskilt stöd
Plan för mottagande av barn med annat modersmål än svenska
Exempel på pedagogisk dokumentation från en avdelning

Barn- och utbildningsförvaltningen har utöver styrdokumenterna använt följande dokument som referens vid tillsynen

Förskolans arbete med jämställdhet [Elektronisk resurs]. (2017). Skolinspektionen. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/forskolans-arbete-med-jamstalldhet/>

Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet [Elektronisk resurs]. (2015). Skolverket Tillgänglig på Internet: <https://www.skolverket.se/publikationsserier/allmannarad/2012/systematiskt-kvalitetsarbete---for-skolvasendet>